

Rozvojový plán obce IHLANY

2024- 2030

v rámci Národného projektu Rozvojové tímy I. podporeného Európskym sociálnym fondom+

Verzia 1.0

Obsah rozvojového plánu obce

1. Úvod
 2. Charakteristika obce Ihľany
 3. Zapojenie verejnosti do prípravy RPO prostredníctvom komunitných fór a fokusových skupín
 4. Analytická časť
 - 4.1 Analýza súčasného stavu
 - 4.2 SWOT analýzy
 5. Strategická časť
 - 5.1 Vízia, ciele a priority
 6. Programová časť
 - 6.1 Opatrenia a plánované projekty
 7. Realizačná časť
 - 7.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO
 - 7.2 Finančný plán
 8. Monitorovanie a hodnotenie
 9. Záver
- Zoznam informačných zdrojov
- Zoznam použitých skratiek
- Prílohy

1. Úvod

Obec Ihl'any je otvorená všetkým výzvam a príležitostiam, ktoré prispievajú k rozvoju obce a skvalitneniu životnej úrovne občanov. Obec sa aktívne zapája do projektov a programov, ktoré prispievajú k jej napredovaniu vo všetkých oblastiach každodenného života.

Významným prínosným krokom pre obec je zapojenie sa do Národného projektu Rozvojové tímy I. (ďalej „NP RT I.“) od 1. októbra 2023. Cieľom projektu je zabezpečiť vzájomnú previazanosť tzv. mäkkých aktivít v oblasti vzdelávania, bývania, zamestnanosti a protirómskeho rasizmu s tzv. tvrdými aktivitami zameranými na nevyhnutné infraštruktúrne investície a opatrenia. Rozvojový tím (ďalej „RT“), ktorý v obci pôsobí je zložený z povinných a doplnkových členov, ktorí sú v pracovnom pomere na pozíciách ako sú: Rozvojový pracovník plánovania, Sociálny pracovníci, Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo, Rozvojový pracovník pre mládež, Asistent mládeže, Rozvojový pracovník pre bývanie, Nenementorka, Nene, Asistent centra rozvojového tímu. V súčasnosti je na uvedených pozíciách zamestnaných 16 ľudí.

Rozvojový tím sa výrazne podieľal na príprave a spracovaní Rozvojového plánu obce (ďalej „RPO“), ktorý má charakter strategického rozvojového dokumentu. Je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním rozvojového plánu dáva obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe tohto dokumentu získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach. Keďže RPO vzniká v súčinnosti s názormi, potrebami a prioritami vyjadrenými obecnou komunitou, stáva sa z krátkodobého a strednodobého hľadiska rozvoja dôležitým zastrešujúcim rozvojovým plánovacím dokumentom.

Mgr. Katarína Tureková

2. Charakteristika obce Ihľany

- **Identifikačné údaje**

Názov: Obec I h ľ a n y

Sídlo: Obecný úrad č. 94, 059 94 Ihľany

Štatutárny orgán obce: starosta obce

IČO: 00326241

DIČ: 2020697162

Telefón: 052/4589622, 0905400212

Mail: ocuihlany@gmail.com

Webová stránka: www.ihlany.sk

Kód obce: O523534

Rozloha: 2846 ha

Právna forma: právnická osoba

- **Organizačná štruktúra obce a identifikácia verejných predstaviteľov**

Starosta obce: Ing. Ondrej Čopjak

Hlavný kontrolór obce: Ing. Pavol Šatala

Obecné zastupiteľstvo: Zuzana Vojčeková, Agnesa Kryštofová, Mgr. Peter Feňák, Ján Andruška, Jozef Tomeček, Pavol Červeňák, Mgr. Mária Tomečková, Adam Dunka, Helena Stašová.

Počet zamestnancov obce k 31.5.2024

- Obecný úrad **6**
- Kontrolór obce **1**
- Materská škola **5**
- NP RT I. **16**
- Projekt MOaPS **12**
- Národný projekt POP 3 **2**
- Opatrovateľská služba **2**
- Obecný sociálny podnik Ihľany s. r. o., r. s. p. **25**

- **Poslanie, vízie a ciele**

Poslanie obce: obec je právnickou osobou a hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami. Najdôležitejšou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov. (Zdroj: PHSR Ihľany 2022-2030)

Vízia obce: „Obec Ihľany je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.“ (Zdroj: PHSR Ihľany 2022-2030)

Ciele obce: Rozvíjať vnútorný potenciál územia založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry. Podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského vyžitia. Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie. (Zdroj: PHSR Ihľany 2022-2030)

- **Stručná história obce**

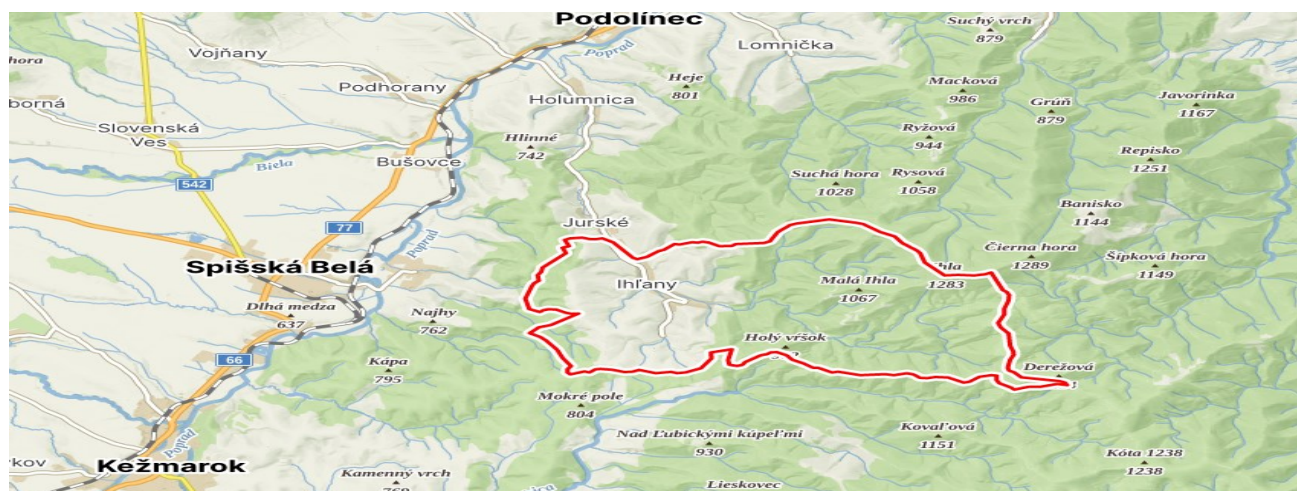
Obec Ihľany vznikla v roku 1960 spojením obcí Stotince a Majerka. Názov obce je odvodený od vrchu Ihla v Levočských vrchoch, ležiaceho v katastri bývalej obce Stotince /dnes Ihľany/ v nadmorskej výške 1283 metrov nad morom. Ihla je tretí najvyšší vrch v Levočských vrchoch a zároveň najvyšší vrch v okrese Kežmarok. Spočiatku (v roku 1960) sa spojená obec nazývala Ihlanovce, v roku 1961 sa jej názov zmenil na Ihľany a tento sa používa dodnes (Tomeček, Valek). Obec Majerka sa v roku 1293 prvýkrát spomína pod názvom Guznuth, v roku 1307 pod názvom Borkut, v roku 1778 ako Majerken, v rokoch 1895 – 1902 sa používal názov Majerka, v rokoch 1907 –1913 bol používaný maďarský názov Majorka a od roku 1920 sa opäť používal slovenský názov Majerka. V rokoch 1927-1948 sa používal nemecký názov Maierhöfen a od roku 1948 až do roku 1960 opäť Majerka. Obec v minulosti nebola samostatná, tvorila majer mesta Ľubica a samostatnosť získala len na konci 19. storočia. Známy je fakt, že v roku 1879 sa obec snažila o osamostatnenie, avšak jej žiadosti sa nevyhovelo (Tomeček, Valek). Obec Stotince sa v roku 1307 prvýkrát spomína pod názvom Szazteleke, v roku 1312 ako Hundurmark, v roku 1322 ako Hundertmark a v roku 1773 pod názvom Centum – Villa, Szasz Vasár alebo Hundertmarckt. V roku 1786 sa uvádza názov Sászwáschár, Hundertmarkt alebo Hundertmorgen, v roku 1808 sú to názvy

Hundermark, Szászváasar, Hundertmarkt, Hundertmorgen. V roku 1863 sa používa názov Szászváasar, v rokoch 1863 – 1902 a 1920 – 1948 Hodermark, v rokoch 1907 – 1913 Száztelék a po vojne, v rokoch 1948 – 1960 nesie obec názov Stotince. V niektorých rokoch sa teda súčasne používali nemecké aj maďarské názvy. (Tomeček, J., Valek, E.: Ihl'any v minulosti a dnes). V súčasnosti je obec Ihl'any členená na dve časti Stotince a Majerka.

- **Geografické údaje**

Obec Ihl'any sa nachádza v Prešovskom kraji, v okrese Kežmarok. Rozprestiera sa v centre okresu. Na severe Ihl'any hraničia s obcou Jurské, na západe s obcou Krížová Ves a na juhozápade s obcou Ľubica. Východná hranica je hranicou s Vojenským obvodom Javorina. Tvar katastrálneho územia je veľmi nepravidelný. Mohli by sme ho prirovnať k motýlim krídlam. Obec Ihl'any je potočnou dedinou, ktorej osou je Holumnický potok. Územie patrí do Alpsko - Himalájskej sústavy. Leží v podsústave Karpát, provincii západné Karpaty. Podľa subprovincií ho zaraďujeme do vonkajších západných Karpát a konkrétne do oblasti Podhôľno – Magurskej. Študované územie sa nachádza v geomorfologickom celku Levočské vrchy. Levočské vrchy sú ohraničené na severe a severovýchode Spišsko-šarišským medzihorím. V juhovýchodnej časti hraničia Levočské vrchy s Bachúrňou. Južne od tohto pohoria sa nachádza Hornádska kotlina. 6 Oblasť Levočských vrchov sa čiastočne delí na Levočskú vysočinu a Levočskú vrchovinu, v ktorej sa nachádza študované územie. Táto podoblasť sa ďalej delí na Ľubické predhorie, Levočské planiny a Kolačkovský chrbát zasahujúci na územie obce Ihl'any. Nadmorská výška v strede obce je 685 m n.m. Maximálna nadmorská výška v celom chotári je Patria - 866 m n.m. a minimálna dosahuje 665 m n.m. na mieste kde Holumnický potok opúšťa skúmané územie. Hydrograficky patrí územie do povodia rieky Poprad, odvodňované je Holumnickým potokom.

Obrázok č. 1: Katastrálne územie obce Ihľany na mape

Zdroj: mapy.cz

- **Demografické údaje**

Tabuľka č. 1 Základné demografické údaje

Počet všetkých obyvateľov v obci k 31.5.2024	1563
z toho mužov	801
z toho žien	762
Počet obyvateľov Nerómov	355
Počet obyvateľov Rómov	1208
Počet obyvateľov v časti Stotince k 31.5.2024	978
Počet obyvateľov v časti Majerka k 31.5.2024	560
<i>Veková štruktúra obyvateľov</i>	
Predproduktívny vek do 18 rokov	501
z toho mužov	256
z toho žien	245
Produktívny vek od 19 do 62 rokov	922
z toho mužov	483
z toho žien	439
Poproduktívny vek nad 62 rokov	140
z toho mužov	63
z toho žien	77

Zdroj: Evidencia obyvateľov v obci

Tabuľka č. 2 Štruktúra národnosti obyvateľov obce

Celkový počet obyvateľov obce		Počet Rómov	Podiel Rómov (%)
SODB 2011	1432	205	14,32%
ARK 2013	1460	1066	73,04%
ARK 2019	1543	1095	71% - 80%
SODB 2021	1564	141	9,02%

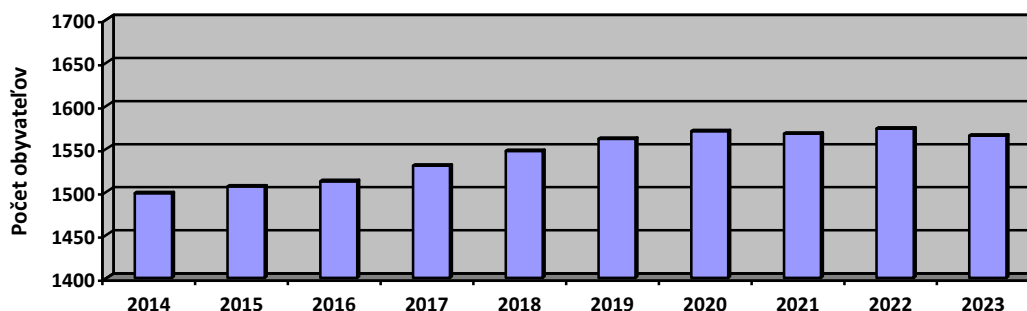
Zdroj: SODB 2011, 2021; ARK 2013, 2019

Tabuľka č.3 Vývoj počtu obyvateľov od roku 2014 – 2023

Rok	Počet narodených	Počet zomrelých	Počet uzatvorených manželstiev
2014	25	8	9
2015	17	14	13
2016	23	10	10
2017	38	11	13
2018	29	16	10
2019	25	13	22
2020	29	8	13
2021	33	18	14
2022	23	9	18
2023	18	13	9

Zdroj: Evidencia obyvateľov v obci

Graf č. 1

- **Vzdelanostná štruktúra**

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 malo až 50 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie (tzn. osoby vo veku 15 rokov a viac, ktoré neukončili žiadne vzdelanie + osoby s ukončeným základným vzdelaním). Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) malo 20 % a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie 8 % obyvateľov Ihlian. Vysokoškolské vzdelanie mali v roku 2021 len tri percentá obyvateľov obce. (Zdroj: SODB 2021)

- **Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania**

Tabuľka č. 4 Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	Podiel (%)
Bez náboženského vyznania	63	4,0
Rímskokatolícka cirkev	1228	78,5
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	7	0,4
Gréckokatolícka cirkev	178	11,4
Reformovaná kresťanská cirkev	7	0,4
Pravoslávna cirkev	5	0,3
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	37	2,4
Kresťanské zbory	11	0,7
Apoštolská cirkev	3	0,2
ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi	13	0,8
ad hoc hnutia	1	0,1
nezistené	11	0,7
SPOLU	1564	100,0

Zdroj: SODB 2021

- **Štruktúra obyvateľov podľa národnosti**

Tabuľka č. 5 Obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	Počet obyvateľov	Podiel (%)
slovenská	1395	89,2
maďarská	1	0,1
rómska	141	9,0
rusínska	11	0,7
česká	1	0,1
ukrajinská	2	0,1
poľská	1	0,1
rumunská	1	0,1
nezistená	11	0,7
SPOLU	1564	100,0

Zdroj SODB 2021

Uvedené výsledky sú však výrazne skreslené, nakoľko obyvatelia rómskej národnosti majú tendenciu hlásiť sa z rôznych dôvodov najmä k slovenskej národnosti ale aj iným. Podľa kvalifikovaného odhadu publikovaného v Atlase rómskych komunit (2019) žilo v obci Ihľany v čase výskumu z celkového počtu 1 543 obyvateľov až 75 % Rómov (1 151 osôb). (ARK 2019)

- **Subjekty, inštitúcie a organizácie pôsobiace v obci**

Vzdelávanie

- Materská škola

Zriaďovateľom MŠ je obec Ihľany. Materská škola prešla kompletnou rekonštrukciou vrátane rozšírenia kapacity a od septembra 2023 zabezpečuje výchovu a vzdelávanie detí od 3 do 6 rokov a deťom s odkladom školskej dochádzky.

- Základná škola

Zriaďovateľom ZŠ je obec Ihľany. V priebehu rokov 2001 až 2015 prebehla komplexná rekonštrukcia starej budovy základnej školy a v rokoch 2015-2016 bola zrealizovaná

prístavba a modernizácia ZŠ. Základná škola v obci nie je plne organizovaná, žiaci po skončení prvého stupňa pokračujú vo vzdelávaní v obciach Holumnica a Toporec, Spišská Belá prípadne Kežmarok.

- Súkromná spojená škola Biela voda, Kežmarok- elokované pracovisko

Škola poskytuje vzdelanie v oblasti remesiel a služieb. Študenti sa môžu vzdelávať v 2-ročných odboroch: výroba konfekcie, stavebná a lesná výroba. Po úspešnom absolvovaní záverečných skúšok získajú osvedčenie o zaučení. Pokračovať v štúdiu a zvýšiť si kvalifikáciu môžu ďalej na SSŠ Biela voda v Kežmarku.

- Zdravé komunity – v obci pôsobia Zdravé komunity, v súčasnosti je obyvateľom k dispozícii jedna asistentka osvetly zdravia. Všeobecný lekár sa v obci nenachádza, obyvatelia navštevujú všeobecného lekára v okolitých obciach a mestách .

Služby a priemysel

V obci sa nachádzajú dve predajne COOP jednota. Jedna sa nachádza na začiatku obce v časti Stotince a druhá na tzv. námestí v časti Majerka. V obci evidujeme aj ďalších štyroch súkromných predajcov potravín a rozličného tovaru.

Ďalší poskytovatelia služieb v obci:

Ján Tomeček – kovoobrábanie

Jozef Jankura – stolárstvo

KORA Slovakia, s.r.o. - Výroba, predaj a montáž kovových regálov

Jozef Markoči – kamenárske práce

Poľnohospodárska výroba

Poľnospol plus, s.r. o. – živočíšna a rastlinná výroby

SATPOL, s.r.o. – chov oviec, výroba lúčneho sena

Spoločnosť lesomajiteľov, p.s. Ihľany – hospodárenie v lese

IHLA, s.r.o. – registrovaný sociálny podnik

3. Zapojenie verejnosti do prípravy RPO prostredníctvom komunitných fór a fokusových skupín

Príprava a spracovanie RPO bolo realizované participatívnym spôsobom, rešpektujúc princíp partnerstva. Na príprave a spracovaní sa podieľali zamestnanci obce vrátane rozvojového tímu, predstavitelia všetkých oblastí verejného života so zapojením občanov obce Rómov aj Nerómov.

Dôležitým podkladom pre spracovanie RPO boli výstupy z mapovania obce, ktorý realizoval rozvojový tím v mesiaci október 2023. Mapovanie prebiehalo formou štruktúrovaného rozhovoru a pozorovaním v domácnostiach obyvateľov. V rozhovore s občanmi a samosprávou sa členovia rozvojového tímu zamerali na zisťovanie aktuálneho stavu v obci v oblasti bývania, zamestnania, vzdelania, zdravotnej starostlivosti, sociálnej oblasti, kultúry a voľného času ako aj na vyjadrenia k problémom a potrebám, ktorých riešenie prinesie skvalitnenie života v obci. Analýza zistených skutočností sa stala podkladom pre zhodnotenie potrieb a stanovenie jasných cieľov, ktoré sa premietli do RPO.

Ďalším dôležitým prínosom pri získavaní informácií o potrebách a problémoch obyvateľov obce bolo „Komunitné fórum“ (ďalej „KF“), na ktoré boli pozvaní obyvatelia obce, vzdelávacie inštitúcie, podnikateľský sektor, cirkev a iné subjekty ktoré sa rôznym spôsobom zúčastňujú bežného života v obci. Prvé komunitné fórum konané dňa 29.11.2023 za účasti širokej verejnosti, samosprávy a predstaviteľov Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity bolo zamerané na vyšpecifikovanie problémov a potrieb v rôznych oblastiach každodenného života v obci. Druhé KF konané dňa 02.05.2024 bolo zamerané na prezentáciu výstupov zo stretnutí fokusovej skupiny. Obyvatelia obce a široká verejnosť mali možnosť doplniť relevantné informácie prípadne poukázať na problémy a potreby obce ako aj jej obyvateľov.

Kľúčovým prínosom pre spracovanie RPO bolo zapojenie miestnych aktívnych občanov- zástupcov rôznych záujmových skupín a inštitúcií do fokusovej skupiny (ďalej len FS“), ktorá bola objektívnym zdrojom informácií nevyhnutných pre kvalitné spracovanie tohto strategického dokumentu. Členovia fokusovej skupiny zahŕňali zástupcov podľa oblasti záujmov aby sa dosiahla čo najväčšia diverzita názorov a skúseností. Stretnutia fokusovej skupiny v obci sa uskutočnili štyri krát. Prebiehali formou riadenej diskusie za účasti facilitátora. Výsledkom stretnutí bolo zostavenie SWOT analýz v oblasti vzdelania, bývania a zamestnania v previazanosti na protirómsky rasizmus. Členmi FS boli pomenované vízie

a ciele, ktoré sa premietli aj do tohto strategického dokumentu. Rozvojový plán obce je pre obec Ihľany záväzným dokumentom.

Tabuľka č. 6 Členovia fókusovej skupiny v obci Ihľany

P.č.	Meno a priezvisko	Oblasť záujmu
1	PaedDr. Irina Miturová	Zástupca základnej školy
2	Adriana Heberle	Zástupca rodičov
3	Helena Stašová	Zástupca samosprávy, zástupca poslancov OcÚ
4	Maroš Šromovský	Zástupca podnikateľského prostredia
5	Ján Šterbák	Zástupca dobrovoľného hasičského zboru
6	Ján Mišalko	Zástupca MOaPS, zástupca Rómov
7	Anna Pačajová	Zástupca Zdravých regiónov
8	Mgr. Miriam Pirhalová	Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo
9	Mgr. Katarína Tureková	Rozvojový pracovník plánovania
10	Adela Mišalková	Zástupca mládeže
11	Mgr. Ján Bočkaj	Zástupca cirkvi
12	Mgr. PhD. Lýdia Mirgová	Zástupca ÚSVRK
13	Mgr. Simona Szentiványiová	Sociálny pracovník
14	Ján Turek Ing. Pavol Šatala	Zástupca dôchodcov
15	Mgr. Lenka Budzáková	Sociálny pracovník
16	Peter Oračko	RPM
17	Veronika Mišalková	nenementorka
18	Ing. Ondrej Čopjak	Starosta obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

4. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej analýzy a hodnotenia súčasného stavu v akom sa obec nachádza. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce. Pre spracovanie analytickej časti boli použité okrem dát Štatistického úradu a súborov dát, ktoré poskytla obec aj informácie získané mapovaním v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce, pozorovaním a z výstupov fókusovej skupiny.

4.1. Analýza súčasného stavu

- **Demografické údaje**

Na základe mapovania obce, ktorý realizovali členovia RT v mesiaci október 2023 vzišli nasledujúce demografické údaje, ktoré je možné porovnať s počtom obyvateľov znázornených v bode 2 tabuľka č. 1, ide o údaje k 31.5.2024. Rozdiely v počte obyvateľov sú za obdobie siedmich mesiacov a výrazne sa neodlišujú. Na základe informácií z evidencie obyvateľov v obci od roku 2020 populačná krivka výrazne nerastie tak ako to bolo v predchádzajúcich rokoch čo možno vidieť na grafe č. 1 v bode 1.

Tabuľka č. 7 Počet obyvateľov

Počet obyvateľov	1562
z toho mužov	798
z toho žien	764
Počet obyvateľov Rómov	1195
z toho mužov	610
z toho žien	585
Počet obyvateľov Nerómov	367
z toho mužov	188
z toho žien	179

Zdroj: Evidencia obyvateľov v obci k 31.10.2023

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Na základe údajov z mapovania obce a dát SODB 2021 uvedenej v bode 1, tabuľka č.5 poukazuje, že v obci prevažuje výrazne obyvateľstvo hlásiace sa k Slovenskej národnosti. Väčšina obyvateľov Rómov žijúcich v obci sa nehlási k rómskej národnosti z dôvodu obáv z diskriminácie, predsudkov a vylúčenia zo spoločnosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Najviac obyvateľov v obci sa hlási k Rímskokatolíckemu náboženskému vierovyznaniu. Druhé miesto zastáva Gréckokatolícke vierovyznanie. V obci sa ďalej nachádza veľa priaznivcov náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia a kresťanského spoločenstva Romani archa. (Zdroj: vlastné spracovanie z mapovania obce)

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Z pohľadu vzdelanostnej štruktúry najväčšiu časť z celkového počtu obyvateľov tvoria tí, ktorí dosiahli základné vzdelanie. Ďalšiu pomerne malú skupinu tvoria obyvatelia s učňovským vzdelaním bez maturity a s dvojročným vzdelaním s osvedčením o zaučení. Úplné stredné, alebo všeobecné vzdelanie má len okolo 8 % obyvateľov obce. Vysokoškolské vzdelanie má v obci len okolo 3 % obyvateľov. (Zdroj: vlastné spracovanie z mapovania obce).

• **Bývanie**

Bývanie v obci je prevažne v tradičných rodinných domoch. Obytné územie rodinných domov pozostáva zo samostatne stojacich prevažne jednopodlažných a dvojpodlažných rodinných domov s prídومovými záhradami. Rómovia bývajú rozptýlení medzi Nerómami a ich domy sa výrazne neodlišujú od nerómskych. Podmienky bývania vrátane vybavenia domácnosti je v približne 60% obydľí na veľmi dobrej úrovni. Ostatných 40% tvoria domácnosti s malým počtom izieb kde žijú viacpočetné rodiny, domácnosti kde je z dôvodu chudoby nízka vybavenosť domácnosti, alebo samostatne žijúce osoby v nevyhovujúcich podmienkach. Ďalším problémom v obci, ktorý sa snaží samospráva riešiť je nelegálnosť niektorých obydľí. Bytový fond v obci Ihľany tvorí 10 obecných nájomných bytov v bytovom dome a 20 obecných nájomných domčekov nižšieho štandardu. V oblasti rozvoja bývania samospráva samospráva rieši prípravu pozemkov na rozvoj výstavby. Z inžinierskych sietí je vo všetkých osídleniach dostupná elektrina, kanalizácia, vodovod. Podiel obydľí v obci Ihľany napojených na jednotlivé inžinierske siete:

- na vodovod je napojených 95% obydľí,
- kanalizáciu využíva 90% obydľí
- plyn používa cca 30 % obydľí,
- elektrinu 100% obydľí. (Zdroj: vlastné spracovanie z mapovania obce)

• **Životné prostredie, nakladanie s odpadmi**

Z aspektu územnej ochrany prírody leží kataster obce Ihľany v území s I. stupňom ochrany prírody a krajiny. Vo východnej a južnej časti katastra obce sa v oblasti bývalého vojenského obvodu Javorina nachádza Chránené vtáčie územie Levočské vrchy.

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu je však

pomerne nízka, pohybuje sa pod hranicou 20 %, za rok 2023 bola úroveň vytriedenia cez 31 %.

Na zber zmesového komunálneho odpadu sa používajú KUKA nádoby. V obci je zavedený kalendárový systém zberu zmesového odpadu – všetky nádoby na zmesový odpad sa vyvážajú v pravidelných intervaloch. Na triedený zber papiera, plastov, kovov, skla a kompozitných obalov sa používajú plastové vrecia. Objemný odpad, elektroodpad a odpad s obsahom škodlivých látok sa vyváža 2x ročne (na jar a na jeseň). V záujme kvalitnejšieho a efektívnejšieho nakladania s odpadmi v obci by bolo vhodné vybudovať zberný dvor a malú kompostáreň. (Zdroj: PHSR obce Ihľany 2022-2030).

• Zamestnanosť

Obyvatelia obce Ihľany sa snažia vo väčšej miere byť ekonomicky aktívny. Rovnako ako Nerómovia tak aj Rómovia sa snažia uplatniť na trhu práce v Kežmarskom a Popradskom okrese vo výrobných podnikoch. Väčšina je zamestnaná v spoločnosti Treves Slovakia, Tesca, Stiga, AŽDW, Plastiflex, Prima, alebo napr. Beko, kde pracujú ako operátori výroby, alebo pracovníci na VZV. Negatívom je, že uvedené firmy prijímajú zamestnancov sezónne a pracovné zmluvy so zamestnancami uzatvárajú na dobu určitú, ktorá niekedy nepresahuje ani pol roka. Ďalšími odvetviami, kde sú obyvatelia MRK zamestnaní sú stavební robotníci, pracovníci v lese, pomocné sily pri pasení a starostlivosti o ovce. Malé percento Rómov je zamestnaných napr. v MŠ, ZŠ, v dopravnom podniku, alebo pracujú ako opatrovatelky, či chyžné. V obci evidujeme aj ľudí, ktorí odchádzajú za prácou na turnusy, prípadne sa dlhodobo zdržujú v zahraničí, kde aj pracujú. Obec vyvíja úsilie na podporu a aktiváciu uchádzačov o zamestnanie ako aj poberateľov DvHN žijúcich v obci zapojením sa do projektov ÚPSVaR, ktorými sú:

- podpora udržania pracovných návykov
- aktivácia znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie
- využíva aj iné nástroje aktívnych opatrení na trhu práce

V obecnom sociálnom podniku zameranom na spracovanie dreva je zamestnaných 25 obyvateľov obce z toho je 18 Rómov. (Zdroj: vlastné spracovanie z mapovania obce)

• Školstvo a vzdelanie

V Ihľanoch sa nachádza základná škola pre 1.-4. ročník a tiež materská škola, ktorých zriaďovateľom je obec. Základnú školu navštevuje 90 žiakov, MŠ 45 detí.

Žiaci 5. až 9. ročníka dochádzajú do ZŠ v Holumnici a Toporci. V Ihľanoch sa nachádza elokované pracovisko Strednej súkromnej odbornej školy Biela voda Kežmarok, ktoré navštevujú študenti z obce Ihľany a susednej obce Jurské. V tejto škole majú študenti možnosť vzdelávať sa v odbore krajčírka a murár. Obec Ihľany v spolupráci so SSS Biela voda poskytuje praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania učebného odboru skupiny odborov „ Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, lesná výroba. Iné stredné školy, ktoré navštevujú študenti sa nachádzajú v Kežmarku a Podolínci. Školy ponúkajú študijné odbory ako napr. kuchár, cukrár, čašník, kaderník, klientsky manažér pošty. (Zdroj: vlastné spracovanie z mapovania obce)

- **Zdravotná starostlivosť**

Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia Ihľan dochádzať. Najbližšia ambulancia praktického lekára pre dospelých je v obci Holumnica vzdialenej 5,7 km a v obci Toporec vzdialenej 10,2 km. Ambulancia detského lekára a gynekológia sídli v Holumnici, kde je tiež lekáreň. Všetky ambulancie a lekáreň sa nachádzajú v zdravotnom stredisku v Holumnici. Stomatologickú ambulanciu navštevujú obyvatelia v Spišskej Belej a v Podolínci. Ostatné špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najbližšie v Kežmarku, Poprade a v Starej Ľubovni, kde sú lokalizované aj nemocnice. V obci Ihľany sa nachádza budova bývalého zdravotného strediska, v ktorej v minulosti sídlili ambulancie lekárov. V súčasnosti tu vykonáva detská lekárka z Holumnice raz do mesiaca detskú poradňu. Obec má snahu vyriešiť problém s lekárom pre dospelých. (Zdroj: vlastné spracovanie z mapovania obce)

- **Sociálna oblasť**

Obec Ihľany zabezpečuje svojim obyvateľom nasledovné sociálne služby a sociálnu pomoc

- posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu
- základné sociálne poradenstvo
- opatrovateľskú službu

Okrem vyššie uvedených služieb, zabezpečovaných na základe zákona o sociálnych službách, zabezpečuje obec Ihľany pre svojich obyvateľov na úseku sociálnych vecí aj iné služby, podporu, pomoc a aktivity (na základe iných zákonov alebo všeobecne záväzných nariadení obce)

- výkon osobitného príjemcu prídavku na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku:
- výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi

V obci bola dlhodobo samospráve nápomocná v sociálnej oblasti terénna sociálna práca, vďaka čomu sa podarilo eliminovať množstvo sociálno-patologických javov ako aj predchádzať sociálnemu vylúčeniu obyvateľov MRK. Rovnako významným prínosom je v súčasnosti Rozvojový tím v rámci projektu NP RT I.

Najčastejšie sociálne problémy, ktoré sa v obci vyskytujú sú chudoba, nezamestnanosť, sociálne neistoty, zadlženosť, nižšia životná úroveň v niektorých rodinách, diskriminácia a nerovnosť pohlaví. Zo sociálno-patologických javov je to záškoláctvo, požívanie alkoholických nápojov a liekov, sexting a drobná kriminalita. V rámci sociálneho systému majú obyvatelia obce zabezpečené všetky príspevky sociálneho zabezpečenia, na ktoré majú nárok. (Zdroj: vlastné spracovanie z mapovania obce).

- **Kultúra a voľný čas**

V obci sa nachádza kultúrny dom s kapacitou 200 miest, ktorého interiér a exteriér si však už v súčasnosti vyžaduje rekonštrukciu. Kultúrno-spoločenský a športový život v obci je v porovnaní s inými obcami na priemernej úrovni. V zime sa pravidelne koná pre deti privítanie Mikuláša a rozsvietenie stromčeka, Roždestvennyj koncert „Nova radost stala.“ V období fašiangov sa v obci pravidelne koná fašiangová ochutnávka zabíjačkových špecialít. V júni obec v spolupráci s Rozvojovým tímom organizuje oslavy Dňa detí a v októbri posedenie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším.

Pre potreby športového vyžitia obyvateľov sa v obci nachádza jedno prírodné futbalové ihrisko a jedno multifunkčné ihrisko s umelou hracou plochou, ktoré bolo postavené z prostriedkov Nadácie SPP. Multifunkčné ihrisko si však už v súčasnosti vyžaduje rekonštrukciu. Ihriská pre menšie deti v obci nie sú. (Zdroj: vlastné spracovanie z mapovania obce).

Pri mapovaní obce a analýze potrieb občanov, samosprávy a subjektov pôsobiacich v obci Ihl'any boli zadefinované problémy a potreby, ktorých riešenie prinesie skvalitnenie života v obci.

Obyvatelia obce uviedli nasledovné problémy a potreby

- chýba ihrisko pre menšie deti v časti Majerka a Stotince,
- je potrebné rozšírenie cesty na ulici pri sociálnych obecných domčekoch,
- cesty v Stotinciach od futbalového ihriska medzi rodinnými domami si vyžadujú úpravu,
- chýbajú chodníky od č. domu 96-270 vrátane odvodňovacích kanálov,

- je potrebné zabezpečiť riadne fungovanie obecného rozhlasu v časti Majerka, v časti nad ZŠ od čísla domu 125 až 118 a v časti od čísla domu 111 až k sociálnym obecným domčekom pod lesom,
- nájomcovia sociálnych obecných domčekov sa dožadujú nápravy od prenajímateľa formou zabezpečenia podbytkov pod strechami a odstránenia dlhodobého problému vlhnutia stien,
- zabezpečiť záchytné oplotenie na futbalovom ihrisku v blízkosti rodinných domov aj na vyšnom konci ihriska,
- zabezpečiť chýbajúci odvodňovací kanál od č. domu 134 až po číslo domu 243,
- je potrebná oprava cesty pod „Gečom“,
- potrebná rekonštrukcia kultúrneho domu,
- potreba zabezpečiť lekára pre dospelých v obci,
- vyčleniť financie na rekonštrukciu vodojemu, vodovodnej siete v obci s osadením šácht ku každému rodinnému domu,
- vyčlenenie financií na skrášlenie obce,
- rozšírenie cintorína v časti Stotince,
- vybudovať dom smútku v časti Majerka.

Samospráva uviedla nasledovné problémy a potreby

- miestne komunikácie (prístupové cesty) si vyžadujú výstavbu a rekonštrukcia vrátane odvodňovacích kanálov,
- potreba výstavby a rekonštrukcie chodníkov,
- vodojem a vodovodná sieť v obci si vyžaduje rekonštrukciu vrátane rozšírenia – potrebná kompletná výmena potrubia až k príbytkom, rozšírenie vodovodnej siete niektorými časťami obce,
- doplnenie technológie na ČOV
 - hrubé predčistenie - strojné stieracie hrablice a lis na zhrabky
 - mechanické odvodňovanie kalu
 - fotovoltická elektráreň (zníženie nákladov na el. energiu),
- chýba zberný dvor a kompostovisko (pozemok sa rieši), vrátane techniky (traktor, vlečka a pod.),
- odpadové hospodárstvo – je potrebné zabezpečiť nádoby na separovanie do každej domácnosti – sklo, plast, papier, bio odpad (podarilo sa zlikvidovať veľkoobjemové kontajnery),

- IBV Majerka – problém so získaním pozemkov na výstavbu domov, pozemky sú v štádiu riešenia cez SPF a známych vlastníkov (potreba zlepšenia bývania a životných podmienok obyvateľov obce),
- kultúrny dom si vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu,
- rekonštrukcia zdravotného strediska: strecha, okná, bezbariérový prístup.

4.2. SWOT analýzy

Zhodnotenie súčasného stavu v obci je spracované aj formou SWOT analýz vypracovaných Fokusovou skupinou podľa relevantných oblastí, konkrétne bývanie, vzdelávanie, zamestnanosť a prierezoivo protirómsky rasizmus.

Prvé stretnutie fokusovej skupiny sa konalo 11.3.2024 za prítomnosti regionálnej koordinátorky NP RT I a starostu obce. Cieľom stretnutia bolo dohodnúť postup, pravidlá a účel stretnutí skupiny. Starosta obce predstavil pripravené projektové dokumentácie a oblasti záujmu, ktoré obec plánuje v budúcnosti realizovať s podporou NP RT I. pre zlepšenie kvality života obyvateľov obce. Prezentovali sa ciele a vízie obce na nasledujúcich šesť rokov, ktoré budú zapracované do tohto strategického dokumentu.

Na druhom stretnutí členov fokusovej skupiny dňa 18.3.2024 bola predmetom stretnutia oblasť vzdelávania a protirómskeho rasizmu. V rámci diskusie boli identifikované silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia súčasného stavu vzdelávacieho systému, ale aj kultúry, športu a stavu sociálnej oblasti v obci.

Ďalšou diskutovanou témou tretieho stretnutia dňa 26.3.2024 bola oblasť Bývania v prepojení s protirómskym rasizmom. Výstupom diskusie bolo spracovanie SWOT analýzy, resp. súčasného stavu kvality bývania a infraštruktúry v obci.

Témou štvrtého stretnutia fokusovej skupiny zo dňa 02.04.2024 bola oblasť zamestnanosti a protirómskeho rasizmu. Členovia sa v diskusii zamerali na analýzu podmienok podnikateľského prostredia v obci a pracovných príležitostí pre obyvateľov. Identifikovali sa silné a slabé stránky ako aj príležitosti a ohrozenia.

SWOT ANALÝZA- VZDELÁVANIE A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kapacita a vybavenie ZŠ a MŠ - kvalifikovaný učiteľia - vieme kam ideme a ako - dobrá komunikácia a spolupráca s rodičmi - vzdelávanie nad rámec povinností - mimoškolské aktivity - veľký potenciál: pracovníci RT v spolupráci so ZŠ, MŠ, SŠ, cirkev - fungujúca opatrovateľská služba - dobrá spolupráca s ÚPSVaR 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok asistentov - chýba telocvičňa - chýba komunitné centrum - zlá znalosť cudzích jazykov na ZŠ - neochota - lenivosť - nezáujem - na ihriskách chýba dozor - chýba vybavenie- turistika - slabá dostupnosť zdravotnej starostlivosti - chýbajú detské ihriská - neúplne organizovaná ZŠ - nízka vzdelanostná úroveň
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť umiestniť viac detí do MŠ - environmentálna osвета cez RT - získať finančné prostriedky – kultúrny dom - realizovanie voľnočasových aktivít – RT - získať financie na priestory na aktivity RT, energie, náklady, dozor - organizovanie divadelných predstavení – aktivita RT - realizovanie turnajov- hokej, futbal, - tvorivé dielne na rôzne príležitosti – aktivita RT - zmena pracovnej doby pracovníkov pre mládež - v zime vytvoriť klzisko - právomoci MOaPS - turistika v lete aj zime - možnosť zabezpečenia lekára - rozšírenie kamerového systému 	<ul style="list-style-type: none"> - kapacita ZŠ II. stupeň - záškoláctvo – II. stupeň - asistenti učiteľov- odstupné - prevádzkové náklady a miesto - vhodná motivácia – mládež - nedostatok financií na vybavenie zdravotného strediska a rekonštrukcie - nedostatok financií na kamerový systém - stotožnenie sa pracovníkov pre mládež so zmenou pracovnej doby - dobudovanie turistickej infraštruktúry

Zdroj: vlastné spracovanie

SWOT ANALÝZA – BÝVANIE A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná kanalizácia, vodovod - obec je plynofikovaná, - prístup k elektrine - čiastočne vybudovaná infraštruktúra - záujem obyvateľov o pozemky na výstavbu vlastných domov - vybudovaná ČOV - oblasť s možnosťou turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostačujúca úprava pitnej vody - chýbajú chodníky a cesty - nedostatok pozemkov - preľudnenosť časti obce- podľa územného plánu - chýba zberný dvor a kompostovisko - chýba dom smútku - znečisťovanie šácht – upchávanie čerpadiel - na ČOV - chýbajúce zariadenia na ČOV - zastarané komponenty /potrubia/ vodovodnej siete - nedobudovaná miestna komunikácia, parkoviská, odstavné plochy - chýbajú stojiská na triedený zber
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť zlepšenia technologického vybavenia vody - rekonštrukcia a vybudovanie nových miestnych komunikácií - modernizácia verejného osvetlenia /za úsporné/ a verejného rozhlasu - získanie pozemkov zo SPF - poskytovať finančné poradenstvo – RT 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok financií na inštruktúrne investície – rekonštrukcie a výstavby - suché počasie ovplyvňuje stav pitnej vody - plytvanie vodou - zdĺhavé konanie pri získaní pozemkov zo SPF

Zdroj: vlastné spracovanie

SWOT ANALÝZA – ZAMESTNANOSŤ A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kovovýroba, stolárstvo, lesníctvo, poľnohospodárstvo v obci - fungujúci sociálny podnik - poskytovanie pracovného poradenstva - krásy okolitej prírody/fauna a flóra/ - zvyšovanie a udržiavanie pracovných návykov prostredníctvom aktivačnej činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - veľa uchádzačov o zamestnanie - málo pracovných príležitostí - nízka kvalifikovanosť - zneužívanie systému zo strany zamestnávateľov aj zamestnancov - vysoké náklady na cestovanie za prácou - nelegálna práca
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj cestovného ruchu - využitie ponúk cez ÚPSVaR - zvýšenie kvalifikácie u občanov - osвета pre uchádzačov o zamestnanie - rozvojový tím- osвета – trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> - strata motivácie a frustrácia - dlhodobá nezamestnanosť- úpadok pracovných návykov - nízke finančné ohodnotenie - ukončenie projektu NP RT I. - zneužívanie nevedomosti nezamestnaných zamestnávateľmi

Zdroj: vlastné spracovanie

5. Strategická časť - vízia, ciele a priority

Cieľom strategickej časti je navrhnuť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu vízie. Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza z poznania jej vnútorného prostredia a poznania potrieb obyvateľov.

VÍZIA obce Ihľany v roku 2030

„Vitajte v obci Ihľany, ktorá napreduje v oblastiach bývania, vzdelávania, kvalitných sociálnych služieb, infraštruktúry, kultúry, cestovného ruchu, čistejšieho životného prostredia a má dobré medziľudské vzťahy (dôvera, tolerancia, empatia).“

Ciele a priority

VZDELÁVANIE – Dosiahnuť zlepšenie dochádzky žiakov do MŠ, ZŠ a SŠ, motivovať k ukončeniu povinnej školskej dochádzky a pokračovať vo vzdelávaní, Zintenzívniť prácu s rodičmi a rozvíjať rodičovské zručnosti

BÝVANIE – Zabezpečiť kompletnú technickú infraštruktúru, občiansku vybavenosť a zabezpečiť pozemky na výstavbu rodinných domov.

ZAMESTNANIE – Hľadať príležitostí na vytvorenie nových pracovných miest v obci, motivovať k zvýšeniu kvalifikácie obyvateľov pre potreby trhu práce

Tabuľka č. 8: Vízia obce

Vízia obce Ihľany			
Prioritná oblasť	Vzdelávanie	Infraštruktúra, Bývanie	Zamestnanosť
Hlavné ciele	1. Zabezpečiť zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva v obci a dostupnosť vzdelávania s dôrazom na multikultúrne prostredie	2. Zabezpečiť dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry v obci a občianskej vybavenosti	3. Zvýšiť zamestnanosť obyvateľov obce

Špecifické ciele	1.1 Vybudovanie komunitného centra na realizovanie aktivít pre všetky vekové kategórie obyvateľov	2.1 Získanie pozemkov na výstavbu rodinných domov	3.1 Angažovanosť samosprávy pri zapájaní sa do výziev a projektov zameraných na vytváranie pracovných príležitostí
	1.2 Zvýšiť vzdelanostnú úroveň obyvateľov obce prostredníctvom projektov a výziev cez ÚPSVaR	2.2 Podpora rozvoja bývania a zvýšenie kvality bývania	3.2 Zvýšiť manuálne zručnosti a pracovné návyky obyvateľov obce prostredníctvom projektov a výziev cez ÚPSVaR
		2.3 Zabezpečiť želaný technický stav nájomných sociálnych bytov	

Identifikácia priorít a oblastí, ktoré vyžadujú najväčšiu pozornosť a investície v obci.

Tabuľka č.9 Prioritné oblasti podpory

Prioritné oblasti – oblasti podpory		
PO 01	PO 02	PO 03
Prioritná oblasť 1 Vzdelávanie	Prioritná oblasť 2 Infraštruktúra, bývanie	Prioritná oblasť 3 Zamestnanosť
Dostupnosť sociálnych a zdravotných služieb	Triedený zber odpadu	Sociálny podnik
Školstvo	Cesty, chodníky	Zamestnateľnosť
Voľný čas	Bývanie	Pracovné, resp. kariérne poradenstvo
Kultúra a osвета	Kanalizácia, ČOV, voda	Rovnosť prístupu k zamestnaniu
Prevenencia	Kompostoviská	

6. Programová časť - Opatrenia a plánované projekty

Programová časť RPO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce Ihľany. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v oblasti vzdelávania, infraštruktúry, bývania a zamestnanosti prierezovo s protirómskym rasizmom.

Tabuľka č. 10: Prioritné oblasti a opatrenia

Prioritné oblasti a opatrenia		
PO 01	PO 02	PO 03
Prioritná oblasť 1 VZDELÁVANIE	Prioritná oblasť 2 BÝVANIE A INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná oblasť 3 ZAMESTNANOSŤ
Opatrenie 1.1 Zabezpečenie dostupnosti kvalitného vzdelávania pre všetky deti z obce	Opatrenie 2.1 Zabezpečenie pozemkov na individuálnu výstavbu rodinných domov	Opatrenie 3.1 Podpora aktivít a projektov k zvýšeniu zamestnanosť
Opatrenie 1.2 Zabezpečenie priestorov na výkon aktivít Rozvojového tímu	Opatrenie 2.2 Doplnenie obecného mobiliáru na verejných priestranstvách, revitalizácia zelene	Opatrenie 3.2 Podpora podnikateľského prostredia v obci
Opatrenie 1.3 Vybudovanie telocvične	Opatrenie 2.3 Úprava vodojemu, rekonštrukcia vodovodnej siete	Opatrenie 3.3 Poskytovanie služieb v oblasti pomoci pri uplatnení sa na trhu práce
Opatrenie 1.4 Vybudovanie detských ihrísk a oddychových zón	Opatrenie 2.4 Rozšírenie kapacity a doplnenie technológie ČOV	Opatrenie 3.4 Zamestnávanie obyvateľov v Sociálnom podniku obce
Opatrenie 1.5	Opatrenie 2.5 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Opatrenie 3.5 Zapájanie obce do projektov a výziev ÚPSVaR
Opatrenie 1.6 Získanie dobrovoľných hasičov z radov mládeže	Opatrenie 2.6 Budovanie stojísk na triedený zber odpadu, zriadenie kompostoviska	Opatrenie 3.6 Osveta a prevencia v oblasti pracovnoprávných vzťahov

Opatrenie 1.7 Podpora ďalšieho vzdelávania a rekvalifikácie	Opatrenie 2.7 Rekonštrukcia kultúrneho domu, výstavba Domu smútku	Opatrenie 3.7 Otvoriť prevádzky zberného dvora a kompostárne, vrátane zväčšenia personálnych kapacít
Opatrenie 1.8 Rozvoj turistickej infraštruktúry	Opatrenie 2.8 Prevenencia kriminality a zabezpečenie ochrany osôb a majetku, dobudovanie kamerového systému v obci	Opatrenie 3.8 Vytvoriť odborný projektový manažment
Opatrenie 1.9 Podpora aktivít športových klubov a združení	Opatrenie 2.9 Rekonštrukcia zdravotného strediska	

Tabuľka č. 11 : Plánované projekty obce Ihľany na roky 2024 - 2030

Oblasť vzdelávania	Zdroj financovania
Výstavba detského ihriska	ESF+, mikro projekty, ÚSVRK
Výstavba domu smútku	RP, PPA, MAS, ÚSVRK
Rekonštrukcia zdravotného strediska	Program Slovensko, Regionálny príspevok, ÚSVRK
Rekonštrukcia kultúrneho domu	Program Slovensko, Regionálny príspevok, ÚSVRK
Výstavba komunitného centra	ÚSVRK
Oblasť bývania	
ČOV, kanalizácia - rozšírenie	EF, ÚSVRK, POO
Vysporiadanie pozemkov v rámci NP Asistencia obciam s prítomnosťou MRK pri usporiadaní právnych vzťahov k pozemkom pod osídleniami	ÚSVRK, ESF+
Vysporiadanie pozemkov	ÚSVRK
Úprava vodojemu a rekonštrukcia vodovodnej siete - rozšírenie	Integrovaná výzva, ÚSVRK, POO
Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií (chodníky, cesty, parkovacie plochy...)	Integrovaná výzva, ÚSVRK, POO
Budovanie stojísk na triedený zber odpadu	Integrovaná výzva, ÚSVRK

Zriadenie kompostoviska	Integrovaná výzva, ÚSVRK
Modernizácia a rozšírenie kamerového systému	Integrovaná výzva, ÚSVRK
Revitalizácia verejných priestranstiev	Podľa dostupných výziev, ESF +, ÚSVRK
Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	ÚSVRK, ESF +
Rekonštrukcia a rozšírenie verejného rozhlasu	ÚSVRK, ESF +
Oblasť zamestnanosti	
Národný projekt Rozvojové tímy I.	ESF +
Miestna občianska a preventívna služba	ESF +

7. Realizačná časť

7.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO

POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCIÍ RPO

Partnermi realizácie jednotlivých aktivít RPO Ihľany sú subjekty:

- verejnej správy – materská škola, základná škola, elokované pracovisko SSŠ, relevantné inštitúcie pre jednotlivé oblasti rozvoja obce (ÚPSVaR, okresný úrad – odbor starostlivosti o ŽP, Spoločný stavebný úrad),
- spolupracujúce firmy a spoločnosti, s ktorými má obec zmluvu (na základe VO alebo priamym zadaním),
- vlastníci hnutel'ného i nehnuteľného majetku na území obce
- spolupracujúce záujmové skupiny, občianske združenia, neziskové organizácie so sídlom, alebo prevádzkou v obci
- donori a poskytovatelia grantov, dotácií, darov
- Zdravé regióny

Úlohy uvedených partnerov vychádzajú z príslušnej legislatívy, uzatvorených zmlúv i dohodnutých záväzkov v rámci jednotlivých aktivít RPO Ihľany.

POPIS POSTUPOV ORGANIZAČNÉHO A INŠTITUCIONÁLNEHO ZABEZPEČENIA REALIZÁCIE

Realizácia Rozvojového plánu obce Ihľany začína po vypracovaní a schválení tohto dokumentu obecným zastupiteľstvom. Realizáciu zabezpečuje samospráva po celú dobu platnosti dokumentu v súčinnosti s ÚSVRK SR a rozvojovým tímom.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo vykonáva v súvislosti s RPO Ihľany nasledovné činnosti:

1. schvaľuje celý dokument Rozvojového plánu obce Ihľany
2. každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia RPO Ihľany
3. schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce
4. schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy
5. rozhoduje o zmenách a aktualizácii RPO Ihľany v spolupráci s ÚSVRK SR
6. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Starosta obce

Starosta vykonáva v súvislosti s RPO Ihľany nasledovné činnosti:

1. podpisuje uznesenie o schválení (i o aktualizácii) RPO Ihľany
2. riadi proces realizácie RPO Ihľany
3. vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné)
4. spolupracuje s externými subjektami
5. zabezpečuje činnosti na úrovni jednotlivých projektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania
6. komunikuje s partnermi RPO Ihľany, ktorými sú na národnej úrovni ÚSVRK SR, krajskej VÚC a miestnej úrovni predovšetkým vzdelávacie inštitúcie, spolky, aktivisti a na regionálnej úrovni relevantné inštitúcie
7. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Obecný úrad

Obecný úrad vykonáva v súvislosti s RPO Ihľany nasledovné činnosti:

1. zabezpečuje inštitucionálne a administratívne veci týkajúce sa plnenia RPO Ihľany
2. okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania RPO Ihľany.

7.2. Finančný plán

Stanovenie zdrojov financovania a spolupráca s relevantnými subjektmi a partnermi na implementáciu plánu.

INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU RPO

Ide o vlastné spracovanie na základe komunikácie s vedením obce. Ak niektorú oblasť samospráva nemá potrebu riešiť, nebude v danej oblasti nič uvedené.

A) OBLASŤ VZDELÁVANIA a PRR A1) Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti zdravotnej a sociálnej, v oblasti školstva, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce	600 000,- €
A2) Poskytnutie dodatočných podporných služieb pre rómskych študentov, vrátane jazykových kurzov a tútorov, podpora aktivít v oblasti rómskej kultúry	20 000,- €
B) OBLASŤ BÝVANIA a PRR B1) Podpora bývania - zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce vrátane nových obytných zón	1 000 000,- €
B2) Zlepšiť stav životného prostredia v obci	200 000,- €
B3) Zabezpečenie výstavby a rekonštrukcie budov na verejnoprospešný účel	1 000 000,- €
C) OBLASŤ ZAMESTNANOSTI A ZAMESTNATEĽNOSTI a PRR C1) Zabezpečenie prístupu k odbornej príprave a zamestnaniu, vrátane podpory pre podnikanie a rozvoj drobných firiem.	100 000,- €
C2) Využiť miestny potenciál v oblasti rozvoja cestovného ruchu, Sociálneho podniku a kompostárne	500 000,- €
C3) Zabezpečenie výkonu pomáhajúcich profesií počas celého obdobia trvania projektu MOaPS	500 233,97 €
C4) Zabezpečenie výkonu pomáhajúcich profesií počas celého obdobia trvania projektu NP RT I.	1 042 944,- €

C5) Zabezpečenie výkonu počas obdobia trvania projektu Národný projekt Podpora pomáhajúcich profesií 3 NP POP3	25 576,- €
SPOLU	4 988 753,97 €

8. Monitorovanie a hodnotenie

RPO obce Ihľany je živým dokumentom. Jeho realizácia bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Ihľany, organizáciami zriadenými a založenými obcou, zaangažovanými aktérmi aktívnymi v obci resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Monitorovanie plnenia RPO Ihľany bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení. Na základe výstupov monitorovania a hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov, opatrení a pod.

Monitorovanie a hodnotenie súvisí aj s analýzou a riadením rizík a komunikáciou s verejnosťou ako „pravidelný odpočet“ a prezentácia dosiahnutých výsledkov. Monitoring umožňuje RPO vhodne aktualizovať (časovo a vecne), či uplatniť iný prístup a vychádza z Plánu hodnotenia a monitorovania.

Je dôležité uistiť sa, že vybrané aktivity a projekty skutočne prispievajú k riešeniu identifikovaných problémov a dosiahnutiu strategických cieľov.

Monitorovanie sa realizuje priebežne počas celého trvania platnosti RPO na úrovni plnenia jednotlivých aktivít v spolupráci s ÚSVRK sa aktualizuje v spolupráci RT/RK/OGA/CT.

Výstupom monitorovacieho procesu je súhrnná správa za každý uplynulý kalendárny rok stále k 31.5. nasledujúce roka za predchádzajúci rok, ktorú schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení aktivít, čo môže byť východiskom pre zmenu prípadného negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie nových či pozmenených opatrení.

Hodnotenie sa realizuje na úrovni celého RPO. Výstupy hodnotenia sú súčasťou súhrnnej správy, ktorú vypracováva rozvojový tím obce a predkladá vedeniu obce.

9. Záver

Rozvojový plán obce Ihľany je strategický dokument, ktorý stanovuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, strategické ciele a ich naplnenia. Je uspôsobený na plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých obyvateľov obce a jej návštevníkov. Rozvojový plán obce vznikol v súčinnosti s názormi, potrebami a prioritami vyjadrenými obecnou komunitou. Je to otvorený dokument, ktorý bude pri svojej realizácii pravidelne monitorovaný a aktualizovaný v závislosti na zmenených podmienkach alebo novo identifikovaných problémoch a príležitostiach rozvoja.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na tvorbe Rozvojového plánu obce. Iba spoločným úsilím dosiahneme žiaduci rozvoj našej obce a zlepšime životné podmienky všetkým ľuďom bez ohľadu na multikultúrnosť prostredia čo je jednou z dôležitých priorit Rozvojového plánu obce Ihľany.

Zoznam použitých skratiek

3D - Princípy desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie. Pre viac informácií ohľadom dodržiavania princípov 3D navštívte web alebo kontaktujte ÚSVRK.

ARK 2019 - Atlas rómskych komunít 2019 alebo neskoršie aktualizácie (najbližšia plánovaná v roku 2024)

ESF + - Európsky sociálny fond +

MOaPS - Miestne občianske a preventívne služby

MRK - Marginalizované rómske komunity

NP POP3 - Národný projekt Podpora pomáhajúcich profesií 3

NP PVP - Národný projekt podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

PHSR - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany

POO - Plán obnovy a odolnosti SR

SODB - Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

RPO – Rozvojový plán obce

ÚPSVaR - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

ÚSVRK - Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

EF – Environmentálny fond

MAS – Miestna akčná skupina Spiš

RP – Regionálny príspevok

PPA – Pôdohospodárska platobná agentúra

PO – Prioritné oblasti

RT – Rozvojový tím

SWOT – Analýza vnútorných silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození

VÚC – Vyšší územný celok

MŠ – Materská škola

ZŠ – Základná škola

SSŠ – Súkromná spojená škola

KF – Komunitné forum

FS – Fokusová skupina

OcÚ - Obecný úrad

NRSR – Národná rada Slovenskej republiky

DvHN – Dávka v hmotnej núdzi

ČOV – Čistička odpadových vôd

IBV – Individuálna bytová výstavba

SPF - Slovenský pozemkový fond

ŽP – Životné prostredie

RK – Regionálna koordinátorka

OGA – Odborný garant aktivít

CT – Cestujúci tím

Zoznam použitej literatúry

Tomeček, J., Valek, E.: *Ihľany v minulosti a dnes*. [online]. Dostupné na internete: http://ihlany.sk/Ihľany_kniha.pdf [cit. 2016-02-11]

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ihľany 2022-2030

Evidencia obyvateľov v obci k 31.10.2023

Evidencia obyvateľov v obci k 31.05.2024

SODB 2021 - *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov k 2021*

Internetové zdroje:

<https://www.ihlany.sk/>

<https://www.romovia.vlada.gov.sk/>

<https://www.scitanie.sk/>

<https://www.mapy.cz/>

<https://www.romovia.vlada.gov.sk/atlas-romskych-komunit/atlas-romskych-komunit-2013/>

<https://www.romovia.vlada.gov.sk/atlas-romskych-komunit/atlas-romskych-komunit-2019/>

Príloha č.1 Spracovatelia Rozvojového plánu obce Ihľany 2024 – 2030

Spracovatelia rozvojového plánu obce Ihľany		
p. č.	titul, meno a priezvisko, titul	Úloha, pozícia pri spracovaní dokumentu
1.	Mgr. Katarína Tureková	Spracovateľ Rozvojového plánu obce Ihľany 2024 - 2030
2.	PhDr. Miroslava Chovancová	Konzultant, odborný garant aktivít
3.	Ing. Ondrej Čopjak, Katarína Tomečková, Elena Palčová, Mgr. Miriama Pirhalová	Spracovateľ projektového portfólia
4.	Mgr. Lenka Budzáková, Mgr. Simona Szentivanyiová	Spracovanie ostatných častí dokumentu, štylistická úprava
5.	PhDr. Roman Eštočák, Mgr. Tomáš Ščuka	Konzultant, člen cestujúceho tímu
6.	Mgr. Lýdia Mirgová, PhD.	Konzultant, regionálny koordinátor

Dôvodová správa

Tento Rozvojový plán obce vzniká v rámci národného projektu Rozvojové tímy I. z iniciatívy ÚV SR/ÚSVRK a členov Rozvojového tímu obce. Rozvojový plán obce je spracovaný komunitným tímom spôsobom so zapojením občanov celej sídelnej komunity vrátane občanov z MRK, zástupcov samosprávy, podnikateľov, občianskeho mimovládneho sektora a ďalších dôležitých aktérov obce (príloha č. 1). Rozvojový plán obce vychádza z analýzy silných a slabých stránok obce, identifikovaných problémov, príležitosti a stanovenia priorít.

Počet stretnutí: 4

Z každého stretnutia bol vypracovaný zápis vrátane prezenčnej listiny.

Dokument bol riadne schválený Obecným zastupiteľstvom obce Ihľany uznesením č. 24/2024 dňa 28. 06. 2024.

Hlasovanie:

Za:	7	Zuzana Vojčeková, Mgr. Peter Feňák, Ján Andruška, Jozef Tomeček, Mgr. Mária Tomečková, Helena Stašová, Adam Dunka
Proti:	0	
Zdržal sa:	0	
Nepřítomní:	3	Pavol Červeňák, Agnesa Kryštofová
Nehlasovali:	0	

Rozvojový plán obce je zverejnený na internetových stránkach obce.